

חוזר מס': 2028	תאריך: ט"ו תמוז, תשע"ה 2 יולי, 2015
נושא: ילד נכה תת נושא: גמלת ילד נכה לילדים עם סכרת נעורים התלויה באינסולין (סוג 1) שם החוזר: אופן קביעת הזכאות לילדים עם סכרת, שיעור הזכאות וריענון לעניין קביעת זכאות על סמך מסמכים.	
מטרת החוזר לידע את פקידי התביעות בדבר: 1. יצירת אחידות בנושא קביעת זכאות בגמלת ילד נכה לילדים הלוקים בסכרת נעורים התלויה באינסולין. 2. שינוי בשיעור הזכאות בהתאם לגיל הילד. 3. רענון לעניין האפשרות לקבוע זכאות לילדים החולים בסכרת על סמך מסמכים בלבד.	
פתח דבר	
הגדרות	
הוראות לביצוע	
טיפול במלאי	
חריגים	
השפעות נלוות	
נספחים 1. נספח 1- מכתב המשך זכאות לילדי סכרת עד גיל 12 2. נספח 2- מכתב הגדלת שיעור הזכאות לקצבת ילד עם סכרת עד גיל 6	
רשימת תפוצה	

תודה רבה לסיון אלמקיס בן ישראל על כתיבת החוזר

א. מ. ג. א. א. א.

מנהלת אגף א' גמלאות נכות

פתח דבר

במדינת ישראל חיים אלפי ילדים עם סכרת נעורים תלוית אינסולין (מסוג 1). כידוע, מדובר במחלה כרונית מורכבת, שטיפול טוב ושמירת איזון מתחילת גילוי המחלה, משפיע על תפקוד חייו הבוגרים של החולה.

עד לאחרונה, נקבעה זכאות בשעור 50% לילדים אלו עד גיל 10. לאחריו, נקבעה זכאות בהתאם למידת האיזון של מחלת הילד.

לאור שינויים במערך הטיפול בסכרת, דן צוות של אגף נכות והלשכה הרפואית בשיתוף עם הורים לילדים עם סכרת, עמותות העוסקות בתחום ורופאים מומחים, בשעור ואופן קביעת הזכאות לאוכלוסייה זו, והחליט על מספר שינויים ברמות הזכאות באופן הבא:

1. גילאי ועילות הזכאות

ילדים החולים בסכרת יהיו זכאים לקצבה, עפ"י 3 קבוצות גיל:

א. גילאים 0-6 - כל הילדים בגיל זה, יהיו זכאים לגמלה בשיעור 100%, בגין צורך בנכחות מתמדת, מכיוון שמדובר במחלה כרונית קשה, עם אירועים רפואיים תכופים, הדורשים טיפול מיידי של מבוגר.

ב. גילאים 6-12 - בשלב בו הילד בגיל בית ספר יסודי, תיקבע זכאות בשיעור 50% בגין סעיף בדיקות הדם, היות שהילד נעשה מודע יותר למצבו ולסיכונים הנובעים ממנו. יחד עם זאת, קיים עומס טיפולי על ההורים בשל הצורך להבטיח את איזון הילד ולכן תקבע זכאות בשיעור 50%, מבלי להבחין ברמות האיזון של הילד (כפי שהיה עד כה, עד גיל 10).

ג. גילאים 12-18 - היות שבגילאים אלו הילד בגיל חטיבה ומודע יותר למצבו, תקבע כמקובל זכאותו בשנה הראשונה לאבחנה בשיעור 50%, ולאחריה רק במקרים חריגים וקשים כגון אשפוזים חוזרים עקב חמצת, איבודי הכרה ופירכוסים.

יודגש, כי שינויים אלו נוצרו מתוך הבנה, שגם במצבי איזון, יש משמעות לגיל הילד, מכיוון שהוא משפיע על יכולתו להבין, להימנע ולהתמודד עם מצבי סיכון.

2. קביעת זכאות על פי מסמכים - חשוב מאוד לשים לב ולקבוע זכאות ללא הזמנת הילד לוועדה, אלא במקרים בהם המסמכים אינם מספקים, או שיש ספק לגבי המשך הזכאות.

3. הנחיות מפורטות לרופאי ילד נכה, יצאו בהמשך על ידי הלשכה הרפואית, עד אז הנכם מתבקשים להחיל השינויים כמפורט מעלה.

תחולת החוזר - מיום הוצאת החוזר.

חזרה

הגדרות

ילד עם סכרת- טיפול רפואי מיוחד – סעיף ה' (קוד 93)-

"ילד הנזקק באופן קבוע על פי הוראת רופא לבדיקת דם לפחות פעמיים ביום.

1. במהלך השנה הראשונה מהיום בו אובחנה המחלה שבגינה הוא נזקק לבדיקות כאמור, וזאת במטרה לסייע לילד ולמשפחתו בהסתגלות לטיפול.
2. לאחר תום השנה הראשונה כאמור, אם הוא נכנס למצבי סכנה קיצוניים עקב חוסר איזון מטבולי מתמשך הגורם לחמצת או לאיבוד הכרה בשל חוסר יכולתו לזהות סימני הזהרה מקדימים כתוצאה משינויים ברמות ריכוז הרכיבים בדם."

ילד הזקוק לנוכחות קבועה – ילד שמלאו לו 90 ימים, שלדעת רופא מומחה ברפואת ילדים שהמוסד הסמיכו לכך, בשל ליקוי רפואי חמור, מחלה כרונית קשה, הפרעת התנהגות חמורה או פיגור שכלי בינוני, חמור או קשה- מתקיימים בו כל אלה:

(א) לא ניתן להשאירו בלא השגחה אפילו פרקי זמן קצרים והוא זקוק לנוכחות מתמדת של הזולת בשל אירועים רפואיים תכופים הדורשים טיפול מיידי של אדם אחר, הנובעים מהמחלה הקשה או מהליקוי, או בשל כך שבהשוואה לבני גילו הוא אינו מסוגל להבחין בגורמי סיכון מיידיים לו או לזולתו;

(ב) קיימת בפועל השגחה ונוכחות מתמדת בכל שעות היום והלילה - בעת שהייה בבית, בדרך למסגרת החינוכית ובמסגרת החינוכית עצמה, או שקיימת זכאות שנקבעה לפי דין להשגחה או לנוכחות כאמור.

[חזרה](#)

הוראות לביצוע

עד כה, זכאות לילדים עם סכרת נקבעה בדרך כלל ללא נוכחות וניתנה עד גיל 10 בהתאם להנחיות [בחוזר נכות 1916](#) [ובחוזר הלשכה הרפואית 57](#) בעקבות פניות של גורמים שונים, בתוך ומחוץ לביטוח הלאומי, ושינוי האסכולה הרפואית, הוחלט לבחון את אופן קביעת הזכאות ושעור הזכאות לילדים אלה מחדש. בוצעו דיונים משותפים עם ההורים, העמותות ורופאים אנדוקרינולוגים ונבחנו כלל השינויים ברפואה ובטיפולים הניתנים לילדים.

לאחר בחינה מעמיקה של הנושא בהתאם לתקנות ילד נכה הוחלט לפעול באופן הבא:

ילדים החולים בסכרת יהיו זכאים עפ"י 3 קבוצות גיל:

- גילאים 0-6-** יהיו זכאים בגין **נוכחות מתמדת בשיעור זכאות של 100%**, זאת, מכיוון שמדובר במחלה כרונית קשה, עם אירועים רפואיים תכופים, הדורשים טיפול מידי של מבוגר- כפי שמגודר בתקנה בנושא "[נוכחות קבועה](#)". חשוב להדגיש כי בגיל זה, של טרום בית ספר, המודעות של הילד לסיכון נמוכה מאוד, וקיים בפועל ליווי של מבוגר בכל שעות היום והלילה, ולכן, לא רמת האיזון היא שקובעת הזכאות, אלא הצורך והקיום של נוכחות מתמדת.
- גילאים 6-12-** יהיו זכאים בגין **בדיקות הדם ומצב הסכרת, בשיעור זכאות של 50%**, מדובר למעשה בהארכת גיל הזכאות מ- 10 ל- 12. בשלב זה, של גיל בית הספר היסודי, הילד נעשה מודע יותר למצבו ולסיכונים הנובעים ממנו. עם זאת, עדיין, יש מקום לקבוע הזכאות בגין הסכרת, ללא קשר לרמת האיזון של הילד. וזאת, לאור העומס על ההורים, בשל הצורך להבטיח את איזון הילד וחוסר היכולת שלו לדאוג ולטפל בעצמו באופן מספק. לכן, תקבע זכאות בשיעור 50% בגין הסכרת, מבלי להבחין ברמות האיזון של הילד (כפי שהיה עד כה, עד גיל 10).

3. גילאים 12-18 -

- אם האבחון בוצע לאחר גיל 12 - תיקבע זכאות בשעור 50% לשנה.
- לאחר תום השנה הראשונה מהיום בו אובחנה המחלה - תיבחן הזכאות לשנה נוספת בגין בדיקות דם (קוד 93) בשיעור 50%, וזאת לילדים עם ערכים חריגים ותופעות חריגות כגון אשפוזים חוזרים עקב חמצת, איבוד הכרה ו/או פירכוסים כל זאת בהסתמך על מסמכים, כאמור בחוזר נכות 1916, חוזר לשכה רפואית 70 :
- א. דו"ח רפואי עדכני מרופא אנדוקרינולוג המטפל בילד.
- ב. פלט ממוחשב המכיל ערכי סוכר של שלושים עד ארבעים וחמישה יום (מופק מזיכרונו של הגלוקומטר).
- ג. ערך המוגלובין A1C עדכני משלושת החודשים האחרונים ממנו עולה תמונה של חוסר איזון.

קביעת זכאות על סמך מסמכים -

חשוב להדגיש כי בכל המקרים, יש לקבוע זכאות, ככל שניתן, ובהסכמת הרופא, ללא הזמנת הילד והמשפחה לוועדה.
המסמכים הנדרשים לצורך קביעת זכאות:

- בשלב האבחון - מכתב שחרור מבית חולים או אבחון ממרפאה מקצועית.
ברוב המקרים של המקרים, אבחון ראשוני של סכרת, מלווה באשפוז. מסמך סיכום האשפוז, מכיל בתוכו את כל המידע הנדרש לקבלת החלטה עד גיל 12, או, אם האבחון הוא לאחר גיל 12 – לשנה הראשונה שממועד האבחון.
במקרה בו האבחון בוצע במרפאה אנדוקרינולוגית, ללא אשפוז, יש לצרף מסמך מרופא מרפאה עם פירוט האבחנה.
- לאחר גיל 12 -
  - א. דו"ח רפואי עדכני מרופא אנדוקרינולוג המטפל בילד.
  - ב. פלט ממוחשב המכיל ערכי סוכר של שלושים עד ארבעים וחמישה יום (מופק מזיכרונו של הגלוקומטר).
  - ג. ערך המוגלובין A1C עדכני משלושת החודשים האחרונים ממנו עולה תמונה של חוסר איזון.
  - ד. מסמכי סיכום אשפוז.

אם התקבלו מסמכים אלה, והרופא מאשר כי ניתן לקבל על בסיסם החלטה- יש לקבוע זכאות, מבלי לזמן את הילד לוועדה.
רק במקרה בו המסמכים אינם ברורים או מספקים, או כאשר יש ספק, מעל גיל 12, לעניין המשך הזכאות- יש מקום לזמן את הילד לוועדה.

משך הזכאות לאחר גיל 12

לאחר גיל 12- תיקבע זכאות לתקופה זמנית או יציבה לפי מצבו וגילו של הילד.
לקראת תום הזכאות, תידרש המשפחה להמציא מסמכים עדכניים ובהתאם, יבחן המשך הזכאות.

יודגש, כי במקרים חריגים של חוסר איזון ואירועים כגון אשפוזים חוזרים, חמצת, איבודי הכרה, ו/או פירוכוסים, יש לקבוע זכאות ללא זימון הילד לוועדה, גם לאחר גיל 12.

[חזרה](#)

טיפול במלאי

תחום נכויות מיוחדות פועל לביצוע התאמות במערכת וטיפול במלאי מקבלי הקצבה בגין הסכרת באופן הבא:

- בוצעה שליפה של כל הילדים אשר מקבלים קצבה עד גיל 10, לילדים אלו תוארך בזמן הקרוב אוטומטית הזכאות עד גיל 12 (מדובר בכ- 900 ילדים)
תיקים אלה יפתחו בסמוך לגיל 12, אז יבחן המשך הזכאות, בהתאם להנחיות.
- בוצעה שליפה של כל הילדים מגיל 0-6 ותאושר להם בזמן הקרוב, הגדלת זכאות ל- 100% בגין נוכחות קבועה מחודש יוני 2015 עד גיל 6 (מדובר בכ- 170 ילדים).
לאחר גיל 6- תאושר זכאות בשעור 50% עד גיל 12.

לידיעתכם, אנחנו פועלים לכך שתיקים אלה, לא יפתחו לבדיקת המשך זכאות לאחר גיל 6, אלא אם המשפחה תפנה ותבקש לבחון את שעור הזכאות בשלב זה.
עם ביצוע העדכון במערכת, יישלח למשפחות מכתב המודיע על השינוי בהחלטה לעומת החלטות קודמות- ניתן יהיה לראות את המכתב במסך 901, מצורפות [דוגמאות למכתבים](#) שישלחו לשתי קבוצות אלה.

תחולת החוזר ותחילת תשלום

תחולת החוזר היא מיום הוצאת החוזר.

תשלומים בהתאם לחוזר יבוצעו מ- 1.6.15.

הגדלת הזכאות תחול ממועד זה, וההנחיות לרופאים יחולו אף הם, על קביעת זכאות מ-

1.6.15.

החלטה לתקופות קודמות, תהיה בהתאם לנהלים שהיו עד כה, ובהתאם לשיקול הדעת של

רופא בדרג ראשון או ועדת העררים, ובהתאם לעילות הקיימות בתקנות.

[חזרה](#)

חריגים

לתשומת לב- ניתן לקבוע זכאות בשעור גבוה מהמצויין בחוזר, בהתאם למצב הילד ולהחלטת הרופא בוועדה, או בהתאם להחלטת וועדת העררים. לדוגמא: ילד בן 8 עם קשיים רגשיים וסכרת, שרופא סבור שלאור מצבו ויכולת ההבנה שלו למצבי הסיכון, זקוק לנוכחות מתמדת של מבוגר בסביבתו וזו קיימת בפועל, יהיה זכאי לקצבה בשיעור 100%.

[חזרה](#)

השפעות נלוות

חוזר זה מבטל את נושא הסכרת בחוזר נכות 1916 (עמוד 7-8 - סעיף ריענון והדגשים רפואיים)

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

נמענים לביצוע:

מנהלי מחלקות נכות וילד נכה.

פקידי תביעות – ילד נכה

העתק לידיעה:

פרופ' שלמה מור יוסף – המנהל הכללי
גב' אילנה שרייבמן- המשנה למנכ"ל וסמנכ"ל גמלאות
ד"ר ישי אוסטפלד- המנהל הרפואי
ד"ר מרק טרגין- סגן המנהל הרפואי- הלשכה הרפואית
גב' ירונה שלום- מנהלת אגף א ועדות
גב' נחמה שפירא- מנהלת אגף א' שירות לקוחות
גב' אילת כהן קלזנר – מנהלת תחום נכויות מיוחדות
ד"ר דניאל ברש- רופא תחום ילד נכה
עו"ד תהילה כזרי- הלשכה המשפטית

[חזרה](#)

נספח 1- מכתב המשך זכאות לילדי סכרת נעורים עד גיל 12

שלום רב,

אנו שמחים להביא לידיעתכם כי בעקבות בחינה מחדש והיוועצות בגורמים מקצועיים, התקבלה החלטה להאריך את זכאותם של ילדים עם סכרת נעורים עד לגיל 12.

מבדיקה שערכנו עולה כי לילדכם **(שם הילד)**, נקבעה זכאות עד מועד מוקדם מגיל 12, לפיכך, הוארכה הזכאות, והקצבה תשולם לכם עד גיל 12 (בניגוד להודעות קודמות שנשלחו).

לקראת גיל 12, תתבקשו להמציא מסמכים עדכניים על מצבו הרפואי של **(שם הילד)**, ובהתאם **למצבו/ה**, תבחן המשך הזכאות לקצבה.

בברכה,

שם מנהל מחלקת נכויות
סניף _____

נספח 2- הגדלת זכאות לילדי סכרת נעורים והמשך עד כיל 12

שם הילד: _____ ת"ז: _____

שלום רב,

אנו שמחים להביא לידיעתכם כי בעקבות בחינה מחדש והיוועצות בגורמים מקצועיים, התקבלה החלטה לשנות את הזכאות לקצבה של ילדים עם סכרת נעורים באופן הבא:

החל מה- 1.6.15 ועד גיל 6, תוגדל הקצבה עבור **(שם הילד)**.

סכום הקצבה החודשית יהיה 2,189 ₪ (בשיעור של 100% במקום 50% כפי שקיבלתם עד כה).
זאת לאור מורכבות המחלה בשילוב עם **גילוח** הצעיר של **(שם הילד)**, המחייבים נוכחות אדם מבוגר **בקרבתו/ה** כדי למנוע ולטפל במצבי סיכון מידיים.

לתשומת לבכם, הגדלת הזכאות נקבעה עד גיל 6, לאחר גיל 6 **(_____)**, תשולם קצבה בשיעור 50% לאור הבדיקות הנדרשות והמעקב בשל הסכרת, כפי שהיה עד כה.
חשוב להדגיש כי זכאות זו, בשיעור של 50% תימשך עד גיל 12 (בניגוד להודעות קודמות שנשלחו).
לקראת גיל 12, תתבקשו להמציא מסמכים עדכניים על מצבו הרפואי של **(שם הילד)**, ובהתאם **למצבו/ה**, תבחן המשך הזכאות לקצבה.

לאור זאת בתאריך _____ ישולם לך סכום של _____ ₪ לתקופה מ 01.06.15 עד תאריך תשלום.

בברכה,

שם מנהל מחלקת נכויות

_____ סניף